

ด่วนที่สุด

ที่ สกพอ 1002/2562

สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
ชั้น 25 อาคาร กสท. โทรคมนาคม
บางรัก กรุงเทพมหานคร 10500

15 ตุลาคม 2562

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบาย
เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. หนังสือนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 2. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง
 3. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 1304/2229 ลงวันที่ 10 ตุลาคม 2562
 4. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต 1304/1053 ลงวันที่ 27 พฤษภาคม 2562

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) ในฐานะหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ขอเสนอเรื่องร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เป็นผลสืบเนื่องจากการพบหารือระหว่าง สกพอ. กับรองเลขาธิการรัฐบาลมณฑลกวางตุ้งเมื่อวันที่ 19 - 22 พฤษภาคม 2562 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน

โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4 (7) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีกำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ สกพอ. ได้เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. เรื่องเดิม

1.1 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2562 คณะ สกพอ. ได้พบหารือกับนายหลิน จี (Lin Ji) รองเลขาธิการรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง ในโอกาสเยือนมณฑลกวางตุ้งระหว่างวันที่ 19 - 22 พฤษภาคม 2562 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง สกพอ. กับมณฑลกวางตุ้ง ในส่วนที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่าควรจัดให้มีการทำบันทึกความเข้าใจระหว่าง สกพอ. กับมณฑลกวางตุ้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างกัน ตลอดจนความเชื่อมโยงระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับมณฑลกวางตุ้งและโครงการอ่าวกวางตุ้ง-ฮ่องกง-มาเก๊า (Guangdong-Hongkong-Macao Greater Bay Area)

1.2 รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) มีกำหนดจะเดินทางเยือนมณฑลกว่างตุงและเขตบริหารพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 20 – 25 ตุลาคม 2562 โดยในโอกาสดังกล่าว สกพอ. จะจัดให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจกับรัฐบาลมณฑลกว่างตุง

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

สกพอ. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่อาจมีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเสนอร่างบันทึกความเข้าใจ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา 4 (7) ของพระราชบัญญัติการว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเป็นการขับเคลื่อนความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ ผ่านความร่วมมือระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับมณฑลกว่างตุงและเขตอ่าวกว่างตุง-ฮ่องกง-มาเก๊า (Guangdong - Hongkong-Macao Greater Bay Area) ซึ่งเป็นโครงการภายใต้นโยบายหลักของรัฐบาลไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. ความเร่งด่วนของเรื่อง

รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) มีกำหนดเดินทางเยือนมณฑลกว่างตุงและเขตบริหารพิเศษฮ่องกง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 20 – 25 ตุลาคม 2562 และกำหนดให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่าง สกพอ. กับรัฐบาลมณฑลกว่างตุงในระหว่างการเยือนดังกล่าว สกพอ. จึงจำเป็นต้องเร่งเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจ เพื่อให้ สกพอ. สามารถลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวได้ระหว่างการเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนของรองนายกรัฐมนตรี

4. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่าง สกพอ. กับรัฐบาลมณฑลกว่างตุง มีสาระสำคัญเพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในสาขาที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกันประกอบด้วยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับมณฑลกว่างตุงและเขตอ่าวกว่างตุง-ฮ่องกง-มาเก๊า (Guangdong-Hongkong-Macao Greater Bay Area) ความร่วมมือในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย ด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม รวมทั้งด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ 1)

5. ผลกระทบ

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่าง สกพอ. กับรัฐบาลมณฑลกว่างตุงจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายในการสร้างความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดมากขึ้นระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กับมณฑลกว่างตุง และโครงการอ่าวกว่างตุง-ฮ่องกง-มาเก๊า (Guangdong - Hongkong-Macao Greater Bay Area) รวมถึงความร่วมมือในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน ด้านการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม และด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

6. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศได้พิจารณาร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวแล้ว มีความเห็น ดังนี้ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3)

6.1 ประเด็นด้านนโยบาย

6.1.1 ร่างบันทึกความเข้าใจ สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการร่วมว่าด้วยความร่วมมือเชิงยุทธศาสตร์ไทย-จีน ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (พ.ศ. 2560 - 2564) ซึ่งระบุความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเป็นหนึ่งในสาขาความร่วมมือที่จะดำเนินการร่วมกันในการกระชับความร่วมมือระหว่างมณฑลท้องถิ่นของจีนกับรัฐบาลไทยเพื่อขยายโอกาสทางการตลาดให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

6.1.2 ร่างบันทึกความเข้าใจ มีเนื้อหาครอบคลุมการสร้างความร่วมมือและความเชื่อมโยงระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) กับเขตอ่าวกว่างต้ง - ฮองกง - มาเก๊า (Guangdong - Hong Kong - Macao Greater Bay Area: GBA) รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยีและการส่งเสริมความร่วมมือในสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไทยสามารถใช้ประโยชน์จากความร่วมมือดังกล่าวในการผลักดันการเชื่อมต่อจีนกับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (ACMECS) และอาเซียนต่อไปได้

6.2 ประเด็นสาระัตถะและถ้อยคำ

6.2.1 ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระัตถะโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ ที่ สกพอ. เสนอปรับแก้ หาก สกพอ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมาย กฎระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

6.2.2 สำหรับประเด็นถ้อยคำ ขอเรียนข้อสังเกตและข้อเสนอให้ปรับแก้ ดังนี้

6.2.2.1 ชื่อร่างบันทึกความเข้าใจ เห็นควรปรับแก้เป็น ดังนี้ “Memorandum of Understanding *between Guangdong Province and the Eastern Economic Corridor Office of Thailand* on Strengthening Economic Cooperation between Guangdong-Hongkong-Macao Greater Bay Area and the Eastern Economic Corridor of Thailand”

6.2.2.2 บรรดาอารัมภบท บรรทัดที่ 10 ควรปรับแก้เป็นดังนี้ “... the development of the Eastern Economic Corridor...” และบรรทัดที่ 15 เห็นควรปรับแก้เป็นดังนี้ “... to strengthen economic and trade exchanges and cooperation and hereby sign...”

6.2.2.3 ข้อ I เห็นควรปรับแก้เป็นดังนี้ “The Memorandum aims to strengthen industrial development and cooperation between Guangdong Province and EEC ~~the Eastern Economic Corridor Office of Thailand~~, boost investment and connectivity and trade exchange, and benefit from the other party’s side’s experience in development...” ทั้งนี้ เพื่อระบุชื่อหน่วยงานของฝ่ายไทยที่ถูกต้อง และเพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ซึ่ง สกพอ. แจ้งใน explanatory note ว่า อำนาจหน้าที่ของ สกพอ. ไม่ครอบคลุมถึงประเด็นการค้า

6.2.2.4 ข้อ II เห็นควรปรับแก้ “Both parties” เป็น “Both sides”

6.2.2.5 สำหรับช่องการลงนาม เห็นควรปรับแก้ชื่อผู้ลงนามฝ่ายจีนเป็นดังนี้ “GBA Office, Guangdong Province” เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อร่างบันทึกความเข้าใจ และสาระัตถะของร่างบันทึกความเข้าใจ ซึ่งปรากฏในหลายแห่งว่าเป็นความร่วมมือระหว่าง “Guangdong Province” กับ สกพอ.

6.3 ประเด็นมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

โดยที่ข้อ 1 ของร่างบันทึกความเข้าใจ ระบุว่าทั้งสองฝ่ายตกลงกันว่าไม่มีสิ่งใดในบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ที่จะสร้างพันธกรณีที่มิผลผูกพันทางกฎหมายใด ๆ สำหรับแต่ละฝ่าย ดังนั้นร่างบันทึกความเข้าใจ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่ใช่สนธิสัญญาตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ดี หาก สกพอ. พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ก็อาจพิจารณาเสนอร่างบันทึกความเข้าใจให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามมาตรา 4 (7) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548

7. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สกพอ. ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

7.1 ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับรัฐบาลมณฑลกวางตั้ง

7.2 หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวที่มีใช้สาระสำคัญหรือขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ขอให้ สกพอ. สามารถพิจารณาดำเนินการภายใต้หลักการดังกล่าวข้างต้น โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

7.3 อนุมัติให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามบันทึกความเข้าใจดังกล่าวของฝ่ายไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรื่องดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายคณิต แสงสุพรรณ)

เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก